

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: E. Clim

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova, Oleg Sternioală
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Forbet” – Zinaida Druguș,

în cadrul pricinii civile la cererea lichidatorului „Forbet” Societății cu Răspundere Limitată „Forbet” – Zinaida Druguș privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Societatea cu Răspundere Limitată „Forbet” Zinaida Druguș privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului,

c o n s t a t ă :

La data de 09 septembrie 2015, reprezentantul SC „Ovico Parfum” SRL - V.Cheianu a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de debitorul SRL „Forbet”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2015, cererea introductivă înaintată de reprezentantul SC „Ovico Parfum” SRL - V. Cheianu a fost admisă spre examinare cu aplicarea măsurilor de asigurare de rigoare și numirea în calitate de administrator provizoriu pe Druguș Zinaida deținătorul autorizației nr.100 din 14 ianuarie 2015 eliberată de Ministerul Justiției al RM.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2015 a fost constatată insolvența debitorului SRL „Forbet” și s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Forbet” cu sediul mun. Chișinău, or. Codru, str. Cobzarilor 31. ap.4. c/f 1006600045707 cu dispunerea inițierii procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Forbet”.

Totodată, judecătorul reține că la data de 13 aprilie 2016, lichidatorul SRL „Forbet” - Druguș Zinaida a înaintat o cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului SRL „Forbet” - Revenco Oleg și a fondatorilor Craveț Irina și Revenco Elena și contabilului Rudenco Ala.

În motivarea cererii a invocat că vinovăția membrilor organului de conducere a SRL „Forbet” se manifestă prin neluarea măsurilor de evitare a supraîndatorării și prin neluarea măsurilor de numire a altui administrator, ori sistării activității.

Menționează că, la adunarea creditorilor SRL „Forbet” din 15.02.2016, în rezultatul audierii raportului lichidatorului, în mod unanim, creditorii au votat pentru a obliga lichidatorul SRL „Forbet” de a atrage la răspundere subsidiară pe membrii organului de conducere cu încasarea din contul acestora a sumei validate și a cheltuielilor procesului de faliment.

Mai indică că, analizind situația de fapt și a rezultatelor controlului fiscal s-a stabilit vinovăția acestor persoane prin neîntreprinderea măsurilor de evitare a stării de intrare în incapacitate de plată a debitorului. Administratorul nu a depus cerere introductivă în termen de 30 de zile de la momentul apariției stării de incapacitate de plată, a dispus continuarea unei activități a debitorului care l-a dus în mod vădit la incapacitate de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.05.2016, cererea lichidatorului SRL „Forbet” - Druguș Zinaida cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Forbet” a fost admisă spre examinare și respinsă cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului pe bunurile pîrîților.

Solicită atragerea la răspundere patrimonială subsidiară (personală) a membrului organului de conducere a debitorului SRL „Forbet” în persoana administratorului Revenco Oleg și a fondatorilor Craveț Irina și Revenco Elena și contabilului Rudenco Ala cu suma de 233 405,43 lei.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Forbet” - Druguș Zinaida privind atragerea la raspundere subsidiară.

La 03 ianuarie 2017 lichidatorul SRL „Forbet” - Druguș Zinaida a declarat recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea privind atragerea la raspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL „Forbet” în persoana administratorului Revenco Oleg și a fondatorilor Craveț Irina și Revenco Elena și contabilului Rudenco Ala cu suma de 233 405,43 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărîrea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată. Apreciază drept nefondate argumentele aduse de către instanță în hotărîrea din 29 noiembrie 2016 privind respingerea cererii.

Dispozitivul hotărîrii contestate a fost adusă la cunoștință recurentului la 29 noiembrie 2016 participînd în ședința de judecată, iar hotărîrea motivată a instanței de insolabilitate a fost expediată în adresa părților la 23 decembrie 2016, ca urmare se consideră că termenul de depunere a recursului este omis.

Conform art. 1 alin. (4) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 355 și 356 Codul de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se depune la curtea de apel de drept comun competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi.

Cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Potrivit art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

Conform art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de lichidatorul SRL „Forbet” - Druguș Zinaida în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform prevederilor art. 248 alin. (6) din aceeași lege, în toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvență se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Dat fiind faptul că în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din CPC (Secțiunea 1 (15 zile și 5 zile), iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele corespunzătoare.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, a fost emisă și pronunțată la 29 noiembrie 2016 (f.d. 65-68).

Recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 a fost depus de către lichidatorul SRL „Forbet” - Druguș Zinaida la 03.01.2017 (f.d. 72), respectiv cu încălcarea termenului legal de 15 zile prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Mai mult ca atât, recurentul nici nu solicită repunerea în termen, or, motivele invocate de recurent nu constituie temei de a fi considerat ca recurs depus în termen, în sensul art. 116 CPC, deoarece nu justifică neîndeplinirea actului de procedură în termen.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs relevă că nu pot constitui temei de a fi considerat depus în termen recurs sus menționat, deoarece argumentul recurentului precum că la data de 28 decembrie 2016 a primit prin poștă hotărârea motivată, este neîntemeiat.

Or, lichidatorul SRL„Forbet” - Druguș Zinaida a fost prezentă în ședința de judecată din 29 noiembrie 2016 la pronunțarea dispozitivului hotărârii contestate, fapt confirmat prin procesul verbal din 29 noiembrie 2016 (f.d.60-63).

Articolul 8 alin. (1) Legea insolvențelor nr. 149 din 29 iunie 2012 expres prevede că termenul de 15 zile de atac începe a curge din data pronunțării hotărârii, dar nu de la primirea copiei hotărârii.

Ca urmare, lichidatorul SRL„Forbet” - Druguș Zinaida a avut posibilitatea de a depune o cerere de recurs nemotivată, care ulterior putea fi completată după primirea hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că, lichidatorul SRL„Forbet” - Druguș Zinaida nu a depus diligența necesară pentru a solicita în termen util hotărârea în caz de dezacord cu aceasta.

În acest sens, Colegiul constată că recurentul a depus cererea de recurs abia la 03 ianuarie 2016 (f.d. 72), după recepționarea hotărârii motivate, pe când legea imperativ stabilește atât termenul de atac cu recurs de 15 zile din momentul pronunțării, cât și obligativitatea respectării prevederilor art. 437 CPC la depunerea ei.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare,

reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen.

Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Urmare celor menționate și având în vedere faptul că recursul este depus cu omiterea evidentă a termenului prevăzut de lege, iar careva cereri de repunere în termen lipsesc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de către lichidatorul SRL „Forbet” - Druguș Zinaida.

În conformitate cu art. 445 lit. a) Cod de Procedură Civilă și conform art.8 alin.(1) Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca fiind tardiv recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Forbet”, Druguș Zinaida împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Forbet” – Zinaida Druguș privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorii:

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu